



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Ad vulnera, & plagas remedia. Cap. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70772)

Contra pestem.

Mense Maio corymbos hederæ legas, & syluestria papauera ante Solis ortum, ne dehiscant. Aprili galegam, siuerutam caprariam, vmbra exiccantur, & conuertantur in puluerem, cuius drachma ex vino hausta contra morbi contagia valet. Lapis bezoar ex Indijs occidentalibus adlatus, appensus collo, vt pēdeat iuxta cor, vel puluis ex vino propinatus ponderē quatuor granorum, & contra pestis, & pestilentialium febrium contagia præualet, vt nouimus; & sincopim tollit, & cordi hilaritatem conciliat. Aqua, vel oleum extractum ex citri seminibus vehementissimum antidotum cōtra pestem. Expertum quoq; est Appariti; Hispani oleum aduersus pestem præstantissimum.

Ad vulnera, & plagas remedia. CAP. XI.

SVPER SVNT aliqua ad vulnera & plagas remedia quæ non omittentur, quum aliqua miræ operationis ex eis expertus fuerim. Primò ad vulnera, & quatuor plurima alia remedia describemus

Oleum Hispani.

Sumito nouæ ceræ libras binas, saluæ vnias quaterinas, seminis lini totidem, florum rorismarini, & seminis lauri binas, totidem betonicæ, florum chamæmeli, vel olei ternas, cinnamomi sesquiunciam, hiperici, vel eius olei totidem, olei veteris binas. Exiccantur flores & herbæ in vmbra, & vbi obauerint, tundantur, & cribro rufa incernantur. Liquefcat igni cera, dein oleum affunditur, mox pulueres, semper radicula permiscendo; tandem supra marmor proiecto, & in parua frusta secato, & vitreo vase obtorto, & luto paleato munito, igni accommodetur cum suo receptaculo, commissura obstipa, adempto interclusis omni spiramento, ne vitæ deuolet, euanescatq;. Primò lento igne aqua excipitur, mox aucto, oleum rubrum separatis vas recipies, & operculatis reconde ad vsus. Vis eius excalearia, collum, quod frigiditate obriguerit, proluendo sanat, vulnera illitū consolidat, neruorum contractionibus

ex fit.

ex frigido succurrit, frigidas podagras lenit, manuum tremores tollit, ad ischiadas propinatur, haustum ex vino anginae fert opem, pubem & renes perungendo, vel aquam, & oleum ex vino haustum calculos frangit, & deturbat, & hebetat venenum. Aurium surditati, inditur auribus lana peruncta, illinuntur renes, & venter in eorum doloribus, ex aceto haustum comitialibus, & deperditae memoriae praestat, mulierum verenda linendo cit menstrua, vel ex vino aliquas guttas hauriendo, eodem modo cibi appetentiam prouocat, summo mane sumendo, contra scorpionum morsus: quando quis cubitum pergit, aut quamprimum surgat hauriens, cui anima scetet, praestat opem. Praeterea

ad frigidos dolores

omnes compescendos, tollendosque, utpote podagricos, ischiadicos, nervorum morbos, convulsiones, arthriticos, frigidas defluxiones, aliosque morbos humidos, frigidosque praestantissimum est oleum ardenarum auium, olim Diomedearum. In Diomedeis enim insulis, quae hodie vulgo *Tremiti* vocatur, in Adriatico mari aues quaedam sunt, vulgo *ardena* dictae, nascuntur ibi, versanturque, nec alibi reperiri dicuntur, ex anatum specie, piscibus viventes, quos noctu venantur, carnes in cibum non veniunt, quum piscium virus oleant, immodice pinguescunt. Aves interficiuntur, mox deplumatae, exenterataeque pedibus suspenduntur, emittunt oleum quoddam crocei nigri coloris, sed odoris grauissimi, infesti, piscosi que. Perunctum oleum, quantum quis sufferre valet, ea operatur, quae diximus & maiora. Sed calidos effectus maxime laedit. Extat aqua

ad veteres plagas.

Viuam calcem si aqua madefacies, & in eam dissolues, ter, quater in die remiscendo, post ubi refederit, & exclaruerit, decolabis, & seruabis; in ea si lintea madescat, & plagis apponantur, curantur. Non omitteremus, quas experti sumus

virtutes tabaci herba

vocatae, ex multis, quae circumferuntur. Ex eorum se-

minibus exprimitur oleum, scilicet ex libra ternæ viciæ proueniunt, quo diros podagræ cruciatus leuamus. Succus depuratus, excoctus in syrupum, mane ingestus, vocem concinnam, claram, & sonoram reddit, maximè ijs commodis, qui phonaſco dant operam. Si frondes conterantur, extrahaturque ex eis succus, & eo puerorum capita perungantur, illico ped culi deperduntur. Ad crurum marcidas plagas, & vlcera manantia, sola apposita valent. Pulmones marini, vulgò *piles*: crystallini, pellucidi, si casu natantium serotum tetigerint, intolerabili dolore excruciant, succus huius herbæ perlinitus, dolorem sedat, & citissimè tollit.

De secreto quodam ad vulnera remedio.

C A P. XII.

EX TANT quædam potiones, vulnerariæ dictæ: nam solo potu sanant, immo in eis mirabile quiddam apparet, quo potiones videntur per vulnera illabi. Sicut hæ autem

Potiones vulnerariæ.

Sumito pirolæ, consolidæ auræ, aristolochiæ, & parthenij manipulū vnum æquè ex omnibus, sed agrimonniæ duos. Decoquantur omnia in optimo vino, & recenti digerantur sub fimo equino. Vel pirolæ manipulos duos, cyclaminis, & faniculæ vnum, alchimilla dimidium. Coquantur in duabus mensuris vini ex more, & mane & vesperi in potū propinentur: herbas, quas elixasti, super vulnera ligabis, admisto pauco sale: & interim alijs medicamentis ne utaris. Nec omittemus

Vnguentum armorium,

Græcis *ἰνὸξρομα* dictum, olim à Paracelso Maximiliano Cæſari datum, & ab eodem expertum, maxime carum ab eo habitum quamdiu vixit, cuius aulæ nobilis mihi cōmunicauit. Si adlatum fuerit ferrum, quod fauciauit, aut lignum eiusdem sanguine madefactum, sanabitur æger, etiam si longè aberit. Cape vsneæ, siue musci contreti in caluaria aeri derelicta, vncias binas, adipis humani totidem, mumie, sanguinis humani semiunciam, olei lini, terebinthine, boli armeni vncias,

omnia